

L'AULA BASILICAL I EL BAPTISTERI, UNA NOVA VISIÓ DE LA CIUTAT TARDOANTIGA

El Museu d'Història de Barcelona conserva al subsòl del Conjunt Monumental de la Plaça del Rei les restes arqueològiques del que havia estat el primer grup episcopal de la ciutat i centre de poder de la *Barcinona* visigoda. Des del punt de vista arqueològic es tracta d'una església amb planta de creu amb la seva necròpolis «privilegiada» annexa; el palau del bisbe, que es trobava entre la basílica principal (a sota de la catedral actual) i l'església cruciforme, i una mica més a l'oest, la sala de recepció o d'audiències del bisbe, que comunicava amb el baptisteri, situat als peus de la catedral actual. Altres estances menors s'estenien al voltant dels edificis principals, que es comunicaven mitjançant corredors i galeries porxadades. Sense oblidar la residència del poder civil a la ciutat, la del *comes civitatis* (precedent del palau comtal, més tard palau comtal-reial), i altres espais de caràcter militar vinculats al cos de guàrdia de la muralla, així com un conjunt termal prop de la porta septentrional d'entrada a la ciutat, a l'eix de la Via Augusta.

Actualment, una part d'aquest conjunt –en concret, la sala de recepció del bisbe i el baptisteri– resta fora de la visita pública, ja que es va haver de tancar fa anys per necessitats de conservació. Malauradament, una vegada resolt els problemes que van ocasionar-ne el tancament no va ser possible tornar a obrir immediatament al públic l'espai arqueològic. Darrerament, la situació ha canviat favorablement i, en el marc del Pla Barcino (un pla especial que ha posat en marxa l'Ajuntament de Barcelona per donar impuls a la recerca i posada en valor de la ciutat antiga), l'any 2014 està previst dur a terme un nou projecte que permeti obrir novament a la ciutadania aquest sector del museu.

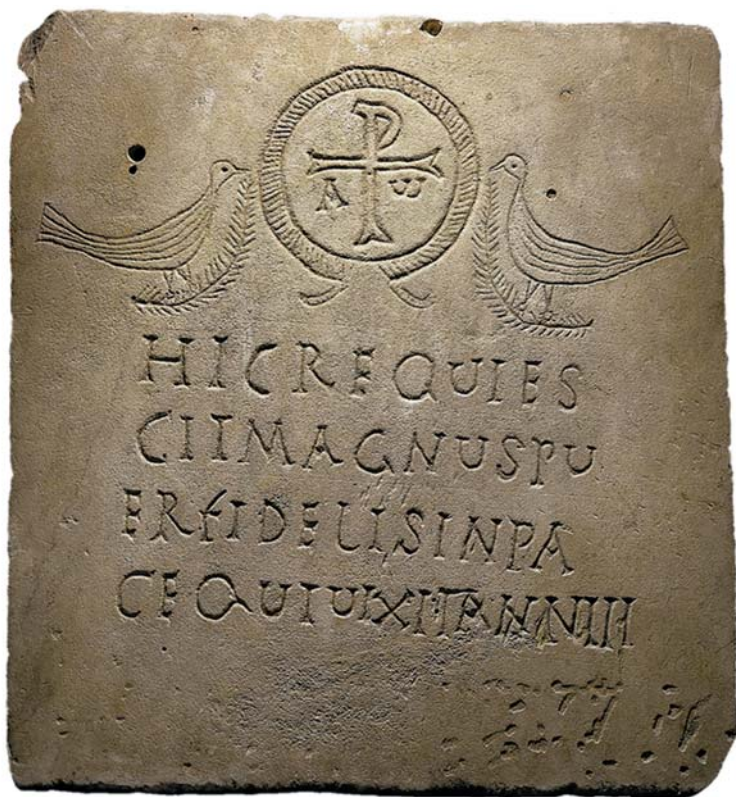
El projecte de museïtzació, amb punts de vista innovadors, es concretarà en una nova museografia que incorporarà noves informacions històriques i noves peces arqueològiques. Es produirà així una continuïtat amb la part oberta i per tant es mantindrà la coherència amb la presentació existent, tot i incloure una museografia

més actual que incorpora les novetats d'interpretació. La nova presentació museogràfica abastarà també dos nous espais expositius vinculats a les restes arqueològiques: *Barcino a l'època visigoda: Barcinona i el cristianisme a Barcino*, on s'exposaran més de cent peces originals trobades a les excavacions, que facilitaran al visitant seguir el fil argumental històric d'aquest període de la nostra ciutat. A més, s'incorporaran al discurs històric les noves dades de la recerca sobre l'espai en particular (sala de recepció del bisbe i baptisteri) i sobre la ciutat cristiana i tardoantiga en general. El projecte de recerca sobre aquest període de la ciutat va començar el 1996, i per tant ja té disset anys de vida, disset anys de recerca continuada que han permès situar Barcelona en l'esfera internacional pel que fa a l'antiguitat tardana. Les excavacions programades que s'estan duent a terme a la basílica dels Sants Màrtirs Just i Pastor –també amb l'impuls i el suport del Pla Barcino– han permès localitzar estructures de gran interès històric i arqueològic: un nou grup episcopal, una troballa excepcional que depassa els límits de la nostra ciutat.

Actualment podem parlar de la importància que va tenir la ciutat durant el període visigot, del seu paper com a *sede regia* el segle VI i de l'existència de dos grups episcopals a Barcelona (el catòlic i l'arrià) que van conviure fins l'any 589, data de la conversió dels visigots al catolicisme al III Concili de Toledo. Però també de com l'urbanisme es va modificant i van desapareixent o readaptant-se els edificis públics romans, del tipus d'hàbitat que tenia la majoria de la població o dels espais destinats als morts i dels focus de cristianització als *suburbium*. Així, la recerca es torna una imatge cada vegada més nítida del que va ser Barcinona, la Barcino d'època visigoda.

Julia Beltrán de Heredia
MUHBA

©MUHBA (autor: Pep Parer)

Làpida funerària de marbre de Paros amb iconografia cristiana. Segle V